

ΠΑΡΘΕΝΕΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΙ

(Του Χουζέλυ)

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JEAN DE KERLECO

Η ΜΙΚΡΗ ΠΑΝΑΓΙΤΣΑ

Όχι, δεν ήταν άπο τις συνηθισμένες όμορφες ή όμορφα της 'Αρμιέλλας. Ήταν άπαράλληλη σαν μιá Παναγία τού Ραφαήλ. Τό γλυκό, λεπτό της πρόσωπο, με τά μεγάλα έκστατικά μάτια, την ίσα μύτη και τó μικρό στόμα, με τά γραμμένα χείλη, την έκαναν νά φαίνεται σαν μιá ζωντανή ζωγραφιά.

Είχε μιá τόσο ούρανα έκφραση, όστε αϊτός που την κίτταζε, έννοιθε νά σταίξει μέσα στην ψυχή του κάτι γαλήνιο και φρεσκο. έννοιθε μιάν άρρητη και θεία ήδονή.

Δέν ήταν λοιπόν παράξενο, άν όλοι οι νέοι τού χωριού ήταν τραλά έρωτευμένοι με την 'Αρμιέλλα. Κι' επειδή ή 'Αρμιέλλα ήταν πολύ εύλαβής και πήγαινε τακτικά στην εκκλησία, όλοι οι νέοι ήταν επίσης πολύ εύλαβείς και κάθε τόσο πήγαιναν νά προσευχηθούν κι' αϊτοί μαζί της. Τώρα, άν την ώρα της λειτουργίας πρόσεχαν περισσότερα στην 'Αρμιέλλα, παρά στην Παναγία, δέν έφταγαν αϊτοί γι' αϊτό, άραυ έμοιαζε τόσο ή νέα κόρη με την Παρθένα Μαρία, όστε μορούσε κάποτε νά πάει κανείς τή μιá γιά την άλλη.

Έτσι ή ώραία κοπέλλα σώσασε γύρω της τó θαυμασμό και τή λατρεία, όπως τó τριαντάφυλλο σωσάει γύρω του τó μεθυστικό του άρωμα.

Μολαταύτα, ή 'Αρμιέλλα δέν έδινε και μεγάλη προσοχή στους νέους που την περιστοιχίζαν. Ό μόνος που την ένδιέφερε, ό μόνος πουίκανε την καρδιά της νά χτυπά, ήταν ό Ζάν, ό πιο χαριτωμένος άρ' όλους τούς λεβέντες τού τόπου.

Έτσι, όταν ένα βράδυ τόν συνάντησε στην άκρομαλιά και την κίτταζε με τά μεγάλα μάτια του μάταια έκπινακά, σαν νά ήθελε κάτι νά της πη, ή 'Αρμιέλλα σταμάτησε ήτοιακτικά.

Ό Ζάν πήρε τότε τρυφερά τά χέρια της μέσα στα χέρια του και την κίτταζε με πάθος στα μάτια. Γιά μερικέες στιγμές σώπαινε σγργανημένος.

Ύστερα της είπε με φωνή τρυαίωμένη :
— 'Αρμιέλλα, σ' άγαπάω ! Θέλεις νά γίνης γυναίκα μου ;

Ό Ζάν ήταν νέος κι' όμορφος. Ήταν ό πιο δυνατός και πιο άξιος στό ψάρεμα, τίμος κι' εργατικός. Πώς λοιπόν μορούσε νά τού πη εδως ή νέα κόρη ;

Χωρίς λοιπόν ν' άποτραβήξη τά χέρια της, που τής τά κρατούσε εκείνος αϊχμάλωτα, σαν μι-

κρά, λεικά περιπεριόρατα, μέσα στα δυνατά, ήλιοκαμένα του χέρια, τού άπογράθηκε με την άπαλή φωνή της :

— Ναι, Ζάν, θέλω νά γίνω γυναίκα σου.

Ό νέος σγργανήθηκε βαθεά. Και με την ψυχή γεμάτη χαρά, έσφιξε την 'Αρμιέλλα πάνω στό στήθος του με λαχτάρα.

Έτσι έγιναν οι άρραβώνες τους, έτσι άντήλλαξαν τούς πρώτους όρκους και τó πρώτο φίλημα της άγάτης σμιά στη θάλασσα, την πλανεύτρα και την άπιστη θάλασσα.

Οι γονείς της 'Αρμιέλλας κι' ειχαρίστησι δέχτηκαν τόν Ζάν γιά γαμπρό τους. Μά κι' ό γέρο πατέρας τού Ζάν ήταν ένθουσιασμένος, γιάτι θά έκανε νόρη του τη «Μικρή Παναγίτσα», καθώς έλεγαν όλοι στό χωριό την 'Αρμιέλλα.

Αϊτές τίς ημέρες άκριθώς έφτασε στό χωριό ένας νέος ζωγράφος άρ' τó Παρίσι, γιά νά ζωγραφίση μερικέες ομοιαντικές τοποθεσίες της πανέμορφης Βρετανίας.

Και πάφερε έτσι ή τύχη, όστε ό ζωγράφος αϊτός, νά μείνη στό σπίτι της 'Αρμιέλλας, τó όποιο ήταν χτισμένο στό πιο ποιητικό μέρος τού χωριού, σμιά στους βράχους της θάλασσας.

Ό νέος ζωγράφος έμεινε έκθαμβος μόλις αντίκρουσε την 'Αρμιέλλα και θέλησε νά τη ζωγραφίση. Ή 'Αρμιέλλα σκέφτηκε, ότι ίσως δέν θά τó ήθελε αϊτό ό Ζάν, άλλ', ό νέος ζωγράφος ήταν τόσο χαριτωμένος, την κίτταζε κι' ένα βλέμμα τόσο γλυκό, που ή «Μικρή Παναγίτσα» δέχτηκε τέλος νά τού χρημαέυση γιά μοντέλλο.

Έτσι, ό νέος καλλιτέχνης έξεχασ άμέσως τίς ώραίες τοποθεσίες της Βρετανίας κι' άρχισε νά ζωγραφίση την πανέμορφη κόρη.

Τη ζωγράφιζε και σγγχρότως έξιμουσε την όμορφιά της. Της έλεγε πως ήταν άπερόχως όμοια, πως τού έκανε πολύ μεγάλη έντύπωση αϊτό την πρώτη στιγμή που την είδε και πως ήταν κοίμα μιá τέτοια καλλονή νά μένη θαμμένη σ' ένα χωριό.

Άν ήθελε νά πάη μαζί του στό Παρίσι, θά την άναμώρυσαν όλοι εκεί βασίλισσα της όμορφιάς και αϊτός, αϊτός δέν θά ήθελε πεί νά εινε παρ'ό ένας σκλάβος της.

Ή 'Αρμιέλλα έβρισκε μιá άγνωστη γι' αϊτή

Είχαν άνεβεί στον έξώστη τού φάρου και παρακολουθούσαν τó δραματικό θέαμα μ' άγωνία.

χοητεία στὰ λόγια του νέου ζωγράφου. Ή περιγραφές του γιά τὸ Παρίσι ἦσαν τόσο μαγευτικὰ... Μὰ θυμῆθεξε ἔξωφρα τὸν Ζάν καὶ εἶπε στὸν καλλιτέχνη :

— Εἶμαι ἀραβωνιασμένη.
— Ἀραβωνιασμένη; ψήφισε μὲ θλίψη ὁ καλλιτέχνης. Καὶ ποῦς εἶνε ὁ ἀραβωνιαστικὸς σου ;

— Εἶνε, ἀπάντησε ἡ Ἀρμιέλλα, ὁ Ζάν, ἕνας νέος φαρᾶς.
— Θεέ μου!... Θὰ γίνετε ἡ γυναῖκα ἐνὸς φαρᾶ ἐσείς!... Ἐσεῖς ποῦ εἶστε γεννημένη γιά νὰ εἶστε βασίλισσα; ;...
Ἡ Ἀρμιέλλα χαμήλωσε τὰ μάτια της καὶ δὲν εἶπε τίποτε.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὅταν ὁ Ζάν ἔμαθε ὅτι δέχτηκαν νὰ φιλοξενήσουν ἕναν ἀγνωστὸ νέο στὸ σπίτι τῆς Ἀρμιέλλας καὶ ὅτι ἡ ἀραβωνιαστικὰ του προθυμοποιήθηκε νὰ ποῦσῃ γιὰ χάρι του, θυμώσε καὶ λιπήθηκε ποῦ. Πῆρε τὴν Ἀρμιέλλα ἰδιωτέρας καὶ τῆς ἔκανε πικρὰ παράπονα.

Μὰ ἡ νέα, ἐπιρρασιμένη ἀπ' τὰ λόγια τοῦ ζωγράφου, τοῦ φώναξε ἀπερίσκεπτα :

— Ἐγὼ εἶμαι γεννημένη γιά νὰ γίνω βασίλισσα καὶ ὄχι γυναῖκα ἐνὸς φαρᾶ! Τ' ἀκούεις;... Μὴ μὲ ζῶντεςε λοιπὸν, σὲ παρακαλῶ....

Ἡ Ζάν ἔκρινε ἕνα δυνατὸ πόνον στὴν καρδιά του. Κόπταξε μὲ ἀγωνία τὴν Ἀρμιέλλα, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ μετάνιωσεν γιά τὰ σκληρὰ της λόγια, μὰ ἔκείνη ἐξακολούθησε νὰ τὸν κριτᾶν μ' ἕνα βλέμμα ἀγέρωχο καὶ πεοφρονητικὸ.

Ἡ Ζάν ἔσκαψε τότε σὺν κατὰκόχῃ τὸ νεφρὸν του καὶ ἔφυγε ταπεινωμένος καὶ συντριμμένος ἀπ' τὸ σπίτι τῆς ἀγαπημένης του.

Ἐνας μῆνας πέρασε.
Ἡ ὄλη στὸ χωριὸ ἦσαν περὶ βέβαιον, ὅτι ἡ Ἀρμιέλλα θὰ παντρευτοῦσαν μὲ τὸν Παρισινὸ ζωγράφου.

Τὴν ἔβλεπαν κάδε μέρα μαζὺ του, στίς ἀρογυαλιές καὶ στίς δρομὸς τοῦ χωριοῦ.

Ἡ Ζάν μ' ἀπεριγρητὸ πόνον στὴν καρδιά, τοῦς ἀντίκριζε νὰ περνοῦν πλάι του καὶ ἀναστενάζε.

Ἡ Ἀρμιέλλα φαινότανε τόσο προσφιλομένη στὸ νέο της φίλον, τόσο ἀποροφρημένη ἀπ' τὰ λόγια του, ποῦ δὲν ζῶσε στή γῆ, πετόουσε στὰ σύννεφα. Για τὸ Ζάν δὲν εἶδεινε περὶ κανένα ἐνδιαφέρον.

Μολαταῦτα, ὁ φτωχὸς νέος δὲν μπορούσε νὰ τὸ πᾶρη ἀπόφραση, ὅτι ἡ Ἀρμιέλλα τὸν εἶχε ἀρνηθεῖ γιά πάντα. Νόμιζε πὼς ἦταν μὲ προσωπική της ἰδιοτροπία, πὼς καὶ πάλι μιά μέρα θὰ γύριζε σ' αὐτόν. Δὲν ἔβλεπε ἄκομα, ὁ δυστοχιμένος, ὅτι ἡ καρδιά του γυναικὸν εἶνε τόσο ἀστατή, ὅπως ἡ θάλασσα ἡ πλανεύτρα καὶ ἡ σκληρὴ θάλασσα.

Κι' ὅταν ἄκομα τοῦ λέγανε, ὅτι ἡ Ἀρμιέλλα ἔχει ἀραβωνιασθεῖ περὶ μὲ τὸ ζωγράφου, ὁ Ζάν σκεπτότανε :

«Αὐτὸς ὁ καταραμένος Παρισινὸς τῆς ἔκανε χωρὶς ἄλλο μάγια. Δὲν φταίει ἐκεῖνη. Για νὰ διαλυθοῦν τὰ μάγια, πρέπει νὰ νηστεύω καὶ νὰ προσεχηθῶ γιά πολλὰς μέρας».

Ἐτοὶ ὁ ἀπίστωτος Βρετιτῶνος πίστευε πάντα στὴν ἀγνόητα καὶ στὴν πίστη τῆς Ἀρμιέλλας καὶ ἔλαξε ὅτι μιά μέρα θὰ γύριζε ξανά στὴν ἀγκαλιά του.

Μὰ ποιοῦσε ὥστόσο ποῦ, πέρα ποῦ καὶ ἔκλαιγε φερὸς ὀλόκληρες πικρὰ.

Ἡ ὄ γέρους πατέρας του προσπαθοῦσε νὰ τὸν παρηγορήσῃ καὶ νὰ τοῦ δόσῃ θάρρος. Δὲν μπορούσε σ' αὐτὸς νὰ καταλάβῃ πὼς ἔτσι ἀπότομα ἄλλαξε ἡ «Μισρὴ Παναγιώτα».

Ἡ ζωγράφου, ἀγαποῦσε ποῦ τὴ θάλασσα καὶ πῆγανε συχνὰ μὲ τὴ βάρκα, μόνος του ἢ μαζὺ μὲ τὴν Ἀρμιέλλα.

Ἐνα βροδὺ, ποῦ ἡ Ἀρμιέλλα εἶχε δουλεῖ ἀπὸ σπᾶτι καὶ δὲν μπορούσε νὰ τὸν συνοδεύσῃ, ὁ νέος καλλιτέχνης ἀνοήτῃρε ποῦ μακερὸν μὲ μιά μικρὴ ἄσκη βάρκα, τὴν ἴσπια χρησιμοποιεῖ πάντα. Μὰ ἔξωφρα ἡ θάλασσα ἀγέρωχη, ἀρρασιμένα κίματα σφαιρώσαν καὶ ἡ μικρὴ βάρκα ἄρχισε νὰ παραδέρη μέρα στὴν τρικυμία. Ἡ Ἀρμιέλλα εἶχε ἀντιληθεῖ τὸ κίνδυνον, εἶχε ἀνησυχῃ καὶ παρακολούθοῦσε τὴν βάρκα ἀπ' τὸ παράθυρον τοῦ δουκατοῦ της τὴν πύλη τοῦ ἀγαπημένου της μὲ τὰ κίματα. Ἡ ἀνησυχία καὶ ἡ ἀγωνία της ἦταν μεγάλῃ. Κι' ὅταν εἶδε περὶ ὅτι ἡ θάλασσα ἀγέρωχη ἄκομα περισσότερο, κατέβηκε στὴν ἀκρογιαλιά, ποῦ ἦταν μαζεμένους πολλὸς κόσμος, ἀνήσυχος καὶ ταραμένους. Μερωκοὶ γέροντες κενταῖοι εἶχαν ἀνεθεῖ σὸν ἐξώστη τοῦ φάρον καὶ παρακαλοῦσαν τὸ θαλασσινὸ θεάμα μ' ἀγωνία...
— Τὶ ἀδέξιος ποῦ εἶνε! εἶπε κάποιος γιά τὸ ζωγράφου. Δὲν ξέ-

ρει καθόλου τὴ θάλασσα αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος. Κριτᾶτε... Ἄφρασε νὰ τὸν παρασῆ τὸ ὄραμα...

Τὴν περὶ ἡ μικρὴ βάρκα δὲν ἐπάκουγε καθόλου σὸν κυβερνήτη της, ἦταν ἔρημο τὸν κίματα.

— Για τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! φώναξε ἡ Ἀρμιέλλα, δὲν βροκεται ἕνας ἀνθρώπος νὰ τὸν σώσῃ; Ἐσεῖς ὄλοι εἶστε παιδιὰ τῆς Βρετιτῶνης, ἔχετε καλὰ τὴ θάλασσα, μαροετὲ, ἀν θέλετε, νὰ τὸν βροήσετε...

Μὰ κενεῖ δὲν ἤθελε νὰ ροκορονοῦσῃ γιά τὸ νεφρὸ ξένο. Ἐξωφρα ἡ Ἀρμιέλλα γύρισε καὶ εἶπε λίγο ποῦ πέρα τὸ Ζάν. Στενότανε καὶ αὐτὸς ἐκεῖ, μαζὺ μὲ τοῦς ἄλλους, καὶ κριτᾶσε τὴν μικρὴ βάρκα ποῦ τὴν ἔσεραν ἔδω καὶ ἐκεῖ τὰ κίματα.

— Τὶ θέλει αὐτὸς ἔδω; σκέφτηκε ἡ Ἀρμιέλλα. Ἡθεῖ γιά νὰ ἰδῇ τὸν ἀντίφρὸ του ποῦ γάνετα τὴ θάλασσα; Ἡ τὸν ἀνάβρω!...

— Ἀλλοῖμονο!... φώναξε κάλι κάποιος ἀπ' τοῦς κενταῖους. Ἡ βάρκα θὰ συντριφῇ πάνω σὸς βράχους!

Μιά κραυγὴ πόνου καὶ ἀπελπίστας ἀκούσθηκε. ἦταν ἡ Ἀρμιέλλα. Μὴ μποροῦντας νὰ συγκρατήσῃ τὴ φωνή της, θορηῖσε τώρα σὺν τρελλῇ.

Τότε ὁ Ζάν πῆγε κοντὰ της γιά τὸ ρώτησε σιγὰ :

— Ἀρμιέλλα, τὸν ἀγατῶ λοιπὸν τόσο ποῦ αὐτὸ τὸν ἀνθρώπου;

— Ναι, τὸν ἀγατῶ ποῦ, εἶπε ἡ Ἀρμιέλλα, μὴν μποροῦντας νὰ κρατήσῃ τὰ δακρύα της.

— Καὶ τί θὰ κάνης ἀν πᾶρη;

— Ἡ ὄ λέσο καὶ ἐγὼ ἀμέσοι στὴ θάλασσα καὶ θὰ πᾶρω!

Ἡ Ζάν ἔκανε μιά κίνησι ἀπελπίστας, χαμογέλωσε θλαθερὰ καὶ ἀπεγονοῦμενα καὶ ὕστερα προχώρησε πρὸς τὴν ἀμμουδιὰ μ' ἄσχησ νὰ πᾶσῃ μὲ βάρκα στὴ θάλασσα.

Ἡ Ἀρμιέλλα ἔτρεξε κοντὰ του.

— Τὶ θὰ κάνης; πὸν ρώτησε.

Κι' ἐκείνος ἀποκρίθη :

— Θὰ προσπαθήσω νὰ τὸν σώσω, ἀφοῦ τὸν ἀγατῶ.

— Ζάν, φώναξε κάποιος σὸν νέο, εἶνε τρελλὰ αὐτὸ ποῦ θὰ κάνης. Δὲν σκέφτεσαι τὸ γέρο σου πατέρα; Ὁ καὶ παρασῆον καὶ ἔσενά τὰ ὀρμάτα καὶ θὰ χαθῆτε καὶ οἱ δύο.

Μὰ ὁ Ζάν δὲν ἄκουγε κανένα περὶ.

— Νὰ προσεχηθεῖ καὶ γιά τοῦς δύο μας ἀν πινοῦμε, εἶπε στὴ νέα, κριτᾶζοντας τὴν μ' ἕνα βλέμμα γεμάτο ἀπεριγρητὸ πόνον.

ἦταν πρῶτης τάξεως θαλασσινὸς ὁ Ζάν.

Ἀνοήτῃρε μὲ τὴ βάρκα του στὴ θάλασσα, ἀγωνίστηκε μὲ τὰ κίματα, κινδύνεψε δεκά φορες νὰ βροήσῃ, μὰ τέλος κέρησε τὴ βάρκα τοῦ ζωγράφου ποῦ εἶχε σκεδὸν λαποθῆμῃσε ἀπ' τὸν τροχὸ καὶ τὴν ἀγωνία του. Δυὸ—τρεις σπυλιμῆς χῶριζαν περὶ τῆς διῶ βάρκας. Ἡ Ζάν ἔσκαψε καὶ ἄπιστος τὸ χέρι του νὰ πᾶσῃ τὴ βάρκα τοῦ ἀνθρώπου ποῦ εἶχε σκοπόσει τὴν ἐπιτυχία του, μὰ ξαφνικά, ἕνα μεγάλο κίμα τὴν ἀνέτρεψε καὶ ὁ ζωγράφου βροήθηκε στὴ θάλασσα!...

Ἡ Ζάν δὲν τάχασε. Πῆδησε σὸν νερὸ, ἀρπᾶξε στὰ δυνατὰ τὸν χέρι τὸν λιπὸμὸν καλλιτέχνη καὶ τὸν ἀνέβασε στὴ βάρκα του.

Γύρω ἡ θάλασσα βοῦξε καὶ συνταροῦσαν ἀγέρωσιμένη. Μὰ ὁ Ζάν ἀρπᾶξε τὴ κενταῖα καὶ σὲ λίγο ἔφτασε στ' ἀκρογιαλιά.

Ἐκεῖ ὄλοι τὸν δέχτηκαν μὲ συγκίνηση.

Ἡ Ἀρμιέλλα θέλησε νὰ πᾶρη τὸ χέρι του καὶ νὰ τὸ φιλήσῃ, μὰ ὁ Ζάν τὸν τράβηξε καὶ ἔφυγε μακερὸν.

Ἡ Ἀρμιέλλα εἶχε ἀγκαλιᾶσει τώρα τὸ ζωγράφου καὶ ἔκλαιγε ἀπὸ συγκίνηση!...

Ἡ τρικυμία ἐξακολούθησε καὶ τὴ νύχτα. Καὶ ποῦ ἀργὰ, ὅταν ἡ ἀκρογιαλιά ἦταν ἔρημη καὶ τὰ παραθύρα ὄλων τὸν σπιτιῶν σκαλισμένα, ὁ Ζάν κέρησε σὸ γέρο του πατέρα, ποῦ κινώτανε ἦσχος, τὸν φίλησε σιγὰ, ποῦ ἀργὰ, γιά νὰ μὴ τὸν ζυτιήσῃ καὶ κατέβηκε ὕστερα στ' ἀκρογιαλιά. Στάθηκε μιά στιγμή, ἔραξε ἕνα λιπὸμὲν βλέμμα πρὸς τὸ σπίτι τῆς Ἀρμιέλλας καὶ ὕστερα εἶχτηκε στὴ θάλασσα, τὴν πλανεύτρα καὶ τὴν ἀστατή, σὺν τὴν καρδιά της γυναικας, θάλασσα!....

ΓΝΩΜΙΚΑ

— Τὸ τέλος τοῦ ἔρωτος εἶνε ἡ θλίψη, ὅπως καὶ τὰ γερωτεῖα τοῦ, τέλος τῆς ζωῆς.

— Ὁ ἔρωτος εἶνε ἡ αἰδέρας ἡ λίσπη.

— Τίποτε δὲν μεγαλῶνει τὸν ἔρωτα, ὄσο ἡ ἐξομολόγησι.

— Ἡ γυναικὲς συγχωροῦν δι-σκολότερα τὰ ἀνδρᾶκα σφάλματα, παρὰ οἱ ἄνδρες τὰ γυναικῆα.

Στὸν Τάφο τοῦ Συζύγου (Τοῦ Θ. Μάτεῦ)

**ΠΡΟΞΕΩΣ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»
ΤΟ «ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ»**

Ρωμᾶτζε τοῦ κ. ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ, βγαλμένο ἀπ' τὴ ζωὴ τὸν βλαμῆδων, τὸν ἀνταρτηδων καὶ τὸν ἀλανιᾶρῆδων τοῦ παλῆου, καλοῦ καιροῦ.